

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1747

av Jörgen Andersson (M)

Produktiviteten i välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och utforma system för incitament som gynnar högre produktivitet i offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Debatten om offentlig verksamhet och hur detta organiseras har varit högst påtaglig det senaste året; tyvärr har den i huvudsak begränsats till eventuella vinster eller inte i välfärden. Oavsett om det ska tillåtas vinster eller inte, och om dessa i så fall begränsas genom högre kvalitetskrav eller inte, är detta en ödesfråga för våra förväntningar på vår välfärd. Alla inser och känner till de utmaningar vi står inför, inte minst gäller det den demografiska utveckling som utmanar förväntningarna på det offentliga åtagandet, det vill säga allt fler nyttjar olika välfärdsresurser som ska betalas av allt färre. Till det kommer ständigt ökande förväntningar och krav på skolan, med ökande konkurrens från vår omvärld, ständigt ökande förväntningar och krav på sjukvården med nya kostsamma tekniker och mediciner, fler som kräver omsorg. Listan kan göras lång på de ökade kraven på det offentliga åtagandet.

Denna ekvation är inte lätt att lösa och oron över detta har tilltagit. I det läget anser jag att debatten om vinster i välfärden är felriktad och kontraproduktiv. Det borde stå klart för var och en, att alla gagnas av en ökad produktivitet inom det offentliga åtagandet. Att våra gemensamma resurser nyttjas på så effektivt sätt som möjligt, att drivkraft för ständig effektivisering och utveckling finns inbyggda i systemen, för att värna att utväxling på gemensam välfärd för insatta resurser blir så gynnsamma som möjligt.

I detta är det otillfredsställande att å ena sidan rigga system som ger incitament för ökad resursanvändning via högre bemanning. Inte heller är det självklart med system som gynnar högre resursanvändning via högre kvalitet. Systemen måste utformas så att skattebetalarna och brukarna av välfärdssystemen genereras högre värde, i kombination med lägre resursanvändning. Det kan inte finnas ett egenvärde i bemanningskvoten, det ger inte per definition högre kvalitet. Risker finns istället att produktiviteten sjunker. På samma sätt är det ingen självklarhet att högre kvalitetskrav genererar större värde; risken finns i stället att det offentliga åtagandet ökar, med minskad produktivitet. Ska vi klara välfärdsåtagandet måste systemen utformas så högre kvalitet i kombination med högre effektivitet uppnås.

I detta kan inga aktörer uteslutas eftersom välfärden är i stort behov av att utvecklas. Dessutom finns det stora framtida behov av investeringar vilket också bidrar till att ekvationen blir allt svårare att lösa. Därför anser jag att ännu större fokus måste läggas på hur systemen formas för att stimulera produktivitetens utveckling inom den offentliga sektorn. Denna fråga är viktig och behov finns av att bredda denna diskussion, därför anser jag att systemen bör utredas och analyseras noga för att utforma dessa till incitament som gynnar produktivitetens utveckling, till gagn för samhällsutveckling och vår gemensamma välfärd.

Jörgen Andersson (M)